

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Управління Служби безпеки України в Херсонській області

Слідчий відділ

вул. Лютеранська, 1, м. Херсон, 73000 тел. (0552) 42-21-29
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_sv_kherson@ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001728

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

м. Херсон

«03» червня 2026 року

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу УСБУ в Херсонській області підполковник юстиції Фролова Вероніка Михайлівна, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №12025231030000005 від 01.01.2025 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. ч. 1, 2 ст. 438 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276-278 КПК України

ПОВІДОМИВ:

Пухлякову Олегу Михайловичу, 18.03.1998 року народження, громадянину Російської Федерації, уродженцю сел. Краснокам'янка Автономної Республіки Крим, Україна, зареєстрованому та проживаючому за адресою: Україна, Автономна Республіка Крим, м. Ялта, сел. Краснокам'янка, вул. Центральна, буд. 57, документованому паспортом громадянина Російської Федерації №3917305415, виданим 28.06.2018 УМВС Росії по Республіці Крим, військовослужбовцю 404 мотострілецького полку територіальних військ (військова частина № 41843) збройних сил Російської Федерації, раніше на території України не судимому,

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними

договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Пухляков О.М.**

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації (далі – РФ) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення збройними силами РФ (далі – ЗС РФ), інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Відповідно до ст. 48 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі – ДП I), для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й військові об'єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти військових об'єктів.

Відповідно до ч. 1 ст. 51 ДП I цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з військовими операціями.

Крім того, згідно з ч. 2 ст. 51 ДП І цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів.

За вимогами ст. 57 ДП І при проведенні воєнних операцій повинна постійно виявлятися турбота про те, щоб оберігати цивільне населення, цивільних осіб і цивільні об'єкти. У зв'язку з чим мають дотримуватись, у тому числі, такі запобіжні заходи.

Ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення: роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об'єктами й не підлягають особливому захисту, а є воєнними об'єктами і що згідно з положенням ДП І напад на них не заборонено; вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об'єктам і, в усякому випадку, звести їх до мінімуму; утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдають випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається одержати; напад відміняється або зупиняється, якщо стає очевидним, що об'єкт не є воєнним, що він підлягає особливому захисту, або що напад, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдають випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається отримати.

Також відповідно до п. а) ч. 3 ст. 85 ДП І перетворення цивільного населення або окремих цивільних осіб на об'єкт нападу є серйозним порушенням цього Протоколу, коли вони вчиняються навмисне на порушення відповідних положень цього Протоколу і є причиною смерті або серйозного тілесного пошкодження чи шкоди здоров'ю.

Крім того, відповідно до ст. 8(2) (b)(i), (b)(ii), (b)(xxiv) Римського статуту Міжнародного кримінального суду умисне спрямування нападів на цивільне населення як таке або на окремих цивільних осіб, що не беруть безпосередньої участі у воєнних діях; умисне спрямування нападів на цивільні об'єкти, тобто об'єкти, що не є військовими цілями; умисне спрямування нападів на будівлі, матеріали, медичні установи й транспортні засоби, а також на персонал, що використовує згідно з міжнародним правом розпізнавальні емблеми, передбачені Женевськими конвенціями, є воєнними злочинами.

В умовах міжнародного збройного конфлікту майже вся територія Херсонської області з 24.02.2022 знаходилась під окупацією ЗС РФ, у тому числі місто Херсон та Херсонський район – з 01.03.2022 по 11.11.2022. На цей час окупованою залишається частина Херсонської області, яка знаходиться на лівобережжі річки Дніпро.

Після 11.11.2022 угруповання військ Сил оборони України розпочали ведення стабілізаційної операції на правобережній частині Херсонської області з одночасним веденням оборонних дій вздовж берега річки Дніпро. Водночас,

різномірні підрозділи ЗС РФ на Херсонському операційному напрямку зосередили основні зусилля щодо ведення оборонних дій вздовж лівобережної частини Херсонської області. Основною метою різномірних підрозділів ЗС РФ було збереження логістичних ліній, якими здійснювалось забезпечення російських військ на півдні України з тимчасово окупованого Криму. Для цього зосереджено сили і засоби угруповання військ «Дніпр» ЗС РФ (далі – УВ «Дніпр» ЗС РФ) на Херсонському напрямку.

Відтак, встановлено, що з 11.11.2022 по теперішній час підрозділи УВ «Дніпр» ЗС РФ продовжують виконувати визначені завдання щодо здійснення воєнних наступальних дій з території тимчасово окупованого лівобережжя Херсонської області та утримання цих територій.

До складу вказаного угруповання протягом 2025 року безпосередньо на лівому березі річки Дніпро (передові рубежі вздовж лівого берега р. Дніпро від Кінбурської коси до м. Нова Каховка) в межах Херсонської області входили загальновійськові частини і підрозділи, у тому числі 404 мотострілецький полк територіальних військ ЗС РФ (військова частина №41843) (далі – 404 мсп ЗС РФ), який у зазначений період перебував в оперативному підпорядкуванні 126 окремої гвардійської бригади берегової оборони угруповання військ «Дніпр» ЗС РФ, з основним місцем дислокації: РФ, Волгоградська область, м. Волзький, вул. Гідроармійська, буд. 13.

До завдань командування та військовослужбовців 404 мсп ЗС РФ під час перебування на території Херсонської області, а саме у відведених їм рубежах поруч з населеними пунктами Кардашинка, Солонці, Олешки, Піщанівка, Козачі Лагери, Кохани, Крички Херсонської області, входило проведення воєнних, розвідувальних та диверсійних дій стосовно підрозділів та окремих представників Збройних Сил України, утримання зайнятих рубежів у межах Херсонської області, нанесення вогневого ураження по деокупованій території Херсонщини із застосуванням артилерії, безпілотних літальних апаратів різного типу, скидів боєприпасів із безпілотних літальних апаратів, дистанційне мінування території деокупованої Херсонщини, проведення розвідки місцевості за допомогою безпілотних літальних апаратів, корегування вогню артилерії, ударів авіації тощо по населеним пунктам Херсон, Антонівка, Білозерка, Ромашкове, Дніпровське Херсонської області.

У складі 404 мсп ЗС РФ, крім інших, перебували підрозділи 1, 2, 3 мотострілецьких батальйонів, розвідувальна рота та взвод безпілотних літальних апаратів.

Водночас, виконуючи вказані вище завдання, командування та військовослужбовці 404 мсп ЗС РФ протягом 2025 року систематично здійснювали напади на цивільних осіб та цивільні об'єкти, застосовуючи різні види озброєння, у тому числі шляхом скиду боєприпасів з безпілотних літальних апаратів (далі - БпЛА) та ураження дронами-камікадзе типу «FPV».

При цьому, у невстановлений досудовим розслідуванням час та дату, але не пізніше 14.07.2025, до вищевказаної протиправної діяльності невстановленими особами з числа військового командування ЗС РФ, у тому числі 404 мсп ЗС РФ, у якості оператора розрахунків БпЛА «FPV 404 МСП» ЗС РФ був залучений

військовослужбовець ЗС РФ Пухляков Олег Михайлович, 18.03.1998 р.н. (позивний – «Пуля»), який усвідомлюючи існування міжнародного збройного конфлікту та свою участь у ньому, перебуваючи на тимчасово окупованій території Херсонської області, у порушення вимог ст. ст. 48, 51, 57, 85 ДП I та ст. 8(2) (b)(i), (b)(ii), (b)(xxiv) Римського статуту Міжнародного кримінального суду, здійснював прицільні скидання з БпЛА вибухових пристроїв, у тому числі боеприпасів на цивільні об'єкти та мирне населення.

Так, 14.07.2025 близько 06.15 год. Пухляков О.М., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту, перебуваючи на тимчасово окупованій території прибережної частини річки Дніпро Херсонського району Херсонської області (точне місце досудовим розслідуванням не встановлено), здійснюючи дистанційне керування БпЛА типу «FPV» спеціально облаштованим для здійснення керованого скидання саморобного вибухового пристрою, виготовленого по типу авіаційної фугасної бомби малого калібру, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, тяжкі наслідки у вигляді нападу на медичні установи й транспортні засоби та бажаючи їх настання, за допомогою пульта керування квадрокоптером та отримання від останнього зображення в режимі реального часу визначив як ціль для ураження приміщення медичної установи КНП «Херсонська міська клінічна лікарня ім. Є.Є. Карабелеша» та спеціальний медичний автомобіль з розпізнавальними емблемами, а саме написом червоного кольору «Медична служба» на білому фоні, розташовані по проспекту Незалежності, буд. 22/1 у м. Херсоні Херсонської області за координатами: 46°38'19.8"N, 32°36'59.2"E, після чого умисно дистанційно здійснив прицільне скидання саморобного вибухового пристрою поблизу приміщення медичного закладу та вказаного автомобілю.

У результаті розриву бойового припасу пошкоджень зазнали: автомобіль медичної служби «Renault Daster», номерний знак ВТ 6110 СМ; автомобіль екстреної медичної допомоги «ВМ-121L» («Hyundai H350»), номерний знак ВТ 5150 СВ, скління та зовнішні стіни будівлі КНП «Херсонська міська клінічна лікарня ім. Є.Є. Карабелеша».

Крім того, 11.08.2025 близько 15.00 год. Пухляков О.М., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту, перебуваючи на тимчасово окупованій території прибережної частини річки Дніпро Херсонського району Херсонської області (точне місце досудовим розслідуванням не встановлено), здійснюючи дистанційне керування БпЛА типу «FPV» спеціально облаштованим для здійснення керованого скидання саморобного вибухового пристрою, виготовленого по типу авіаційної фугасної бомби малого калібру, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, тяжкі наслідки у вигляді загибелі або поранення цивільних осіб та бажаючи їх настання, за допомогою пульта керування квадрокоптером та отримання від останнього зображення в режимі реального часу визначив ціль для ураження - трьох цивільних осіб, а саме працівників ГУ ДСНС України у Херсонській області, одягнутих в спеціальний одяг з розпізнавальними емблемами для екстрених служб, без будь яких ознак приналежності до комбатантів, які прибули на службовому спеціальному автомобілі за викликом та здійснювали гасіння пожежі житлового будинку, що

виникла внаслідок попереднього артилерійського обстрілу по вулиці Університетська, 79г у м. Херсоні Херсонської області за координатами: 46°39'04.5"N 32°38'10.9"E, після чого умисно дистанційно здійснив прицільне скидання саморобного вибухового пристрою на останніх.

При цьому Пухляков О.М. усвідомлював, що працівники ГУ ДСНС України у Херсонській області є цивільними особами у розумінні ст. 50 ДП І, тобто особами, які перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права та не повинні бути об'єктами нападів, а також що його дії можуть призвести до заподіяння смерті цивільних осіб.

У результаті розриву бойового припасу трое працівників ГУ ДСНС України у Херсонській області отримали поранення різного ступеня тяжкості, а саме:

- потерпілий [REDACTED] р.н., отримав тілесні ушкодження у вигляді вогнепального сліпого скалкового поранення черева, проникаючого в черевну порожнину з ушкодженням сліпої кишки, забою дванадцятипалої кишки, вогнепального скалкового поранення правого стегна з ушкодженнями правого сідничного нерву, правих підколінних артерії та вени, вогнепальних скалкових поранень лівого стегна, які ускладнились тяжким травматичним шоком (3-4 ступеню), та відносяться до тяжких тілесних ушкоджень за критерієм небезпеки для життя;

- потерпілий [REDACTED] р.н., отримав тілесні ушкодження у вигляді акустичної баротравми, струсу головного мозку, які відносяться до легких тілесних ушкоджень за критерієм небезпеки для життя;

- потерпілий [REDACTED] р.н., отримав тілесні ушкодження у вигляді акустичної баротравми, які відносяться до легких тілесних ушкоджень, що спричинили короточасний розлад здоров'я.

Також, 12.08.2025 близько 12.00 год. Пухляков О.М., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту, перебуваючи на тимчасово окупованій території прибережної частини річки Дніпро Херсонського району Херсонської області (точне місце досудовим розслідуванням не встановлено), здійснюючи дистанційне керування БпЛА типу «FPV» спеціально облаштованим для здійснення керованого скидання саморобного вибухового пристрою, виготовленого по типу авіаційної фугасної бомби малого калібру, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, тяжкі наслідки у вигляді загибелі або поранення цивільних осіб та бажаючи їх настання, за допомогою пульта керування квадрокоптером та отримання від останнього зображення в режимі реального часу визначив ціль для ураження - цивільний об'єкт та цивільних осіб, а саме автомобіль марки «Nissan Sunny» під керуванням потерпілої [REDACTED] року народження, державний номерний знак ВН 1846РР, який рухався поблизу перехрестя вулиць Миколи Садовського та Ливарна у м. Херсоні Херсонської області за координатами: 46°38'57.6"N 32°38'14.5"E без будь-яких розпізнавальних знаків та емблем, які б давали підстави ідентифікувати цей автомобіль як військовий об'єкт, після чого умисно дистанційно здійснив прицільне скидання саморобного вибухового пристрою на вказаний транспортний засіб.

При цьому Пухляков О.М. усвідомлював, що водій автомобіля «Nissan Sunny», державний номерний знак ВН 1846РР, є цивільною особою у розумінні ст. 50 ДП I, тобто особою, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права та не повинна бути об'єктом нападів, а також що його дії можуть призвести до заповідання смерті цивільної особи.

У результаті розриву бойового припасу потерпіла [REDACTED] отримала тілесні ушкодження у вигляді акустичної баротравми та струсу головного мозку, які відносяться до легких тілесних ушкоджень за критерієм небезпеки для життя, а транспортний засіб зазнав механічних ушкоджень.

Отже, військовослужбовець ЗС РФ Пухляков Олег Михайлович, 18.03.1998 р.н., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку з ним, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, вчинив порушення законів та звичаїв війни, які полягали в умисному спрямуванні нападів на [REDACTED], тобто на окремих цивільних осіб, що не беруть безпосередньої участі у військових діях; в умисному спрямуванні нападів на цивільні об'єкти, тобто об'єкти, що не є військовими цілями, а також на будівлі, медичні установи й транспортні засоби, що використовують згідно з міжнародним правом розпізнавальні емблеми, чим порушив вимоги ст. ст. 48, 51, 57, 85 ДП I та ст. 8(2) (b)(i), (b)(ii), (b)(xxiv) Римського статуту Міжнародного кримінального суду.

Таким чином, Пухляков Олег Михайлович, 18.03.1998 р.н., підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Слідчий у кримінальному провадженні -
старший слідчий в ОВС слідчого відділу
УСБУ в Херсонській області
підполковник юстиції

Вероніка Михайлівна ФРОЛОВА

ПОГОДЖЕНО
Прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні –
керівник
Херсонської обласної прокуратури

Сергій Миколайович ГРИЦЕНКО

ПАМ'ЯТКА

про процесуальні права та обов'язки підозрюваного

Одночасно підозрюваному Пухлякову О.М. роз'яснені права та обов'язки підозрюваного, передбачені ст. 42 КПК України, а саме:

Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, вимагати своїх зауважень та заперечень щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави. Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право *примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення*. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Додаткові права підозрюваного у разі здійснення щодо нього спеціального досудового розслідування або спеціального судового провадження

Стаття 52. Обов'язкова участь захисника

1. Участь захисника є обов'язковою у кримінальному провадженні щодо особливо тяжких злочинів. У цьому випадку участь захисника забезпечується з моменту набуття особою статусу підозрюваного.

2. В інших випадках обов'язкова участь захисника забезпечується у кримінальному провадженні:

...8) щодо осіб, стосовно яких здійснюється спеціальне досудове розслідування або спеціальне судове провадження. - з моменту прийняття відповідного процесуального рішення.

Стаття 54. Відмова від захисника або його заміна

1. Підозрюваний, обвинувачений має право відмовитися від захисника або замінити його.

2. Якщо підозрюваний, обвинувачений наполягає на відмові від захисника, слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд зобов'язані організувати зустріч захисника з підозрюваним, обвинуваченим. У разі якщо підозрюваний, обвинувачений особисто та безпосередньо повідомляє захиснику про небажання мати захисника, заміну захисника після конфіденційної розмови із захисником, така відмова або заміна фіксується у протоколі процесуальної дії або журналі судового засідання.

Не є підставою для відмови слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом в зустрічі захисника з підозрюваним, обвинуваченим наявність письмової заяви про відмову підозрюваного, обвинуваченого від захисника або письмового клопотання про його заміну до внесення відповідної інформації до протоколу процесуальної дії або журналу судового засідання.

Відмова уповноваженою особою в зустрічі підозрюваного, обвинуваченого із захисником, стосовно якого є заява про відмову чи клопотання про заміну, до відповідної фіксації у протоколі процесуальної дії або журналі судового засідання тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

3. Відмова від захисника не приймається у випадку, якщо його участь є обов'язковою. У такому випадку, якщо підозрюваний, обвинувачений відмовляється від захисника і не залучає іншого захисника, захисник повинен бути залучений у порядку, передбаченому статтею 49 цього Кодексу, для здійснення захисту за призначенням.

Глава 24-1

ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Стаття 297-1. Загальні положення спеціального досудового розслідування

1. Спеціальне досудове розслідування (*in absentia*) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави.

2. Спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо кримінальних правопорушень, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 111-1, 111-2, 112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121, частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258-6, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 408, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 442-1, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочину, вчиненого підозрюваним, стосовно якого уповноваженим органом прийнято рішення про передачу його для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

Здійснення спеціального досудового розслідування щодо інших злочинів не допускається, крім випадків, коли злочини вчинені особами, які переховуються від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошені у міжнародний розшук, та розслідуються в одному кримінальному провадженні із злочинами, зазначеними у цій частині, а виділення матеріалів щодо них може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду.

3. Якщо у кримінальному провадженні повідомлено про підозру декільком особам, слідчий, прокурор вправі звернутися до слідчого судді із клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування лише стосовно тих підозрюваних, щодо яких наявні передбачені частиною другою цієї статті підстави, а стосовно інших підозрюваних подальше досудове розслідування у цьому самому кримінальному провадженні здійснюватиметься згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

Стаття 297-2. Клопотання слідчого, прокурора про здійснення спеціального досудового розслідування

1. З клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді має право звернутися прокурор або слідчий за погодженням з прокурором.

2. У клопотанні про здійснення спеціального досудового розслідування з підстав, передбачених цим Кодексом, крім передбачених абзацом другим частини другої статті 297-1 цього Кодексу, зазначаються:

1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;

2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

3) виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини;

4) відомості про те, що підозрюваний виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, та/або відомості про оголошення підозрюваного в міжнародний розшук;

5) виклад обставин про те, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності;

6) перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання.

3. У клопотанні про здійснення спеціального досудового розслідування з підстави, передбаченої абзацом другим частини другої статті 297-1 цього Кодексу, зазначаються:

1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;

2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

3) виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на такі обставини;

4) матеріали, що підтверджують прийняття уповноваженим органом рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та факт обміну;

5) перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання.

Стаття 297-3. Розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування

1. Клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування розглядається слідчим суддею не пізніше десяти днів з дня його надходження до суду за участі особи, яка подала клопотання, та захисника.

Якщо підозрюваний самостійно не залучив захисника, слідчий суддя зобов'язаний вжити необхідних заходів для залучення захисника.

2. Слідчий суддя, встановивши, що клопотання подано без додержання вимог статті 297-2 цього Кодексу, повертає його прокурору, слідчому, про що постановляє ухвалу.

3. Під час розгляду клопотання слідчий суддя має право за клопотанням сторін кримінального провадження або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Стаття 297-4. Вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування

1. Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, якщо прокурор, слідчий не доведе, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

2. Під час вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати наявність достатніх доказів для підозри особи, щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення.

3. За наслідками розгляду клопотання слідчий суддя постановляє ухвалу, в якій зазначає мотиви задоволення або відмови у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Якщо у справі декілька підозрюваних, слідчий суддя постановляє ухвалу лише стосовно тих підозрюваних, щодо яких існують обставини, передбачені частиною другою статті 297-1 цього Кодексу.

Повторне звернення з клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді в одному кримінальному провадженні не допускається, крім випадків наявності нових обставин, які підтверджують, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

4. Копія ухвали надсилається прокурору, слідчому та захиснику.

5. Якщо підозрюваний, стосовно якого слідчим суддею постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування, затриманий або добровільно з'явився до органу досудового розслідування, подальше досудове розслідування щодо нього здійснюється згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

6. Відомості щодо підозрюваних, стосовно яких слідчим суддею постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування, невідкладно, але не пізніше 24 годин після постановлення ухвали, вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань і публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Стаття 297-5. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування

1. Повістки про виклик підозрюваного у разі здійснення спеціального досудового розслідування надсилаються за останнім відомим місцем його проживання чи перебування та обов'язково публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора підозрюваний вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

Повістки про виклик підозрюваного у разі здійснення спеціального досудового розслідування у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора підозрюваний вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

2. Копії процесуальних документів, що підлягають врученню підозрюваному, надсилаються захиснику.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

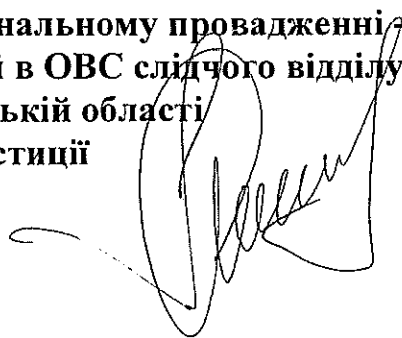
Підозрюваний _____

Захисник _____

«   » год. «   » хвилин «   » _____ 2026 року.

Повідомлення про підозру вручив та права роз'яснив:

**Слідчий у кримінальному провадженні,
старший слідчий в ОВС слідчого відділу
УСБУ в Херсонській області
підполковник юстиції**

Вероніка Михайлівна ФРОЛОВА